

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шмд. 143322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 27-50 „
Річно 55-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол. — Зміст адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІСТРАЦІЇ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 15.
і в ПЕРЕМІШЛІ, Красинського 63.
Жадайте оферт та цінників.

Італія на європейському Сході.

(Від нашого кореспондента)

Рим, 16. квітня 1930.

Офіційна Італійська агенція „Стефані“ розіслала по Італійських часописах комунікат нового більшовицького торгпрезента в Італії п. Василенка. У цьому комунікаті зазначається, що комерційні зносини між Італією і Рад. Союзом за чотири роки, починаючи з 1-го жовтня 1925 до 1-го жовтня 1929 р. значно збільшилися (якщо не приймати на увагу хліба), причому експорт із Італії до Рад. Союзу збільшився на 354 відсотки, а імпорт на 125 відсотків.

На перший погляд ці цифри роблять велике враження, але, як і завжди, у більшовицькому комунікаті, не може бути без „тріку“, розрахованого на неувважність читачів: не має жадного еміссу говорити про проценти „збільшення“ ввозу чи вивозу, коли не подається основної вихідної суми. А не подається її з тої простої причини, що вона є така незначна, що і ті 354 відсотки з неї будуть дуже незначними. На жаль, я тут не можу подати цієї точної цифри „вихідної“ суми, але якщо вона може бути, свідчить наступний витяг з Торинської „Стампи“, яка прислала цьому комунікату окрему статтю: „Коли шість років тому заключено комерційний договір між Римом і Москвою, до цього привязувало великі надії, але, на жаль, практичне їх здійснення дало жалюгідні результати. І таким чином на аміну перебільшення ілюзій прийшов найчорніший песимізм.“

Зрештою і радянський комунікат устамп Василенка відзначає: „Я переконаний, що обидві країни не використали у потрібній мірі всіх тих можливостей, що перед ними сталися“. Зокрема: „наша нафта (кавказька! — Е. О.) і вугіль (український! Е. О.), а також і лісова промисловість могли би задовольняти потреби Італійського ринку в далеко більшій мірі, ніж це було досі“.

Крім того, радянський торговець пропонує Італійцям (з загрозою голодом країни) „різні продукти споживання, зокрема м'ясо і консервовану рибу, як в рік, так і в морі“.

„З другого боку — пропонує комунікат — вважати, що деякі газети Італійської промисловості не досить були використані у радянському імпорті, як наприклад ті, що відносяться до дорабельного будівництва і до автомобільної промисловості, а також всі ті, що могли би припадати ще на робування радянській промисловості“.

Цей радянський комунікат прийшов у певний час, коли під час морської конференції у Лондоні почав викликатися в Італійських урядових сферах сприйняття огорчення не лише до Франції, але й до Англії, на яку в Італії в один час поклали великі надії. Не даром Муссоліні дуже зручний дипломатичний ходом для одбуття англійської громадської опії вислав був до Лондону найкращі теорети Італійського мистецтва. Вони на спеціальній виставі мали одобрювати симпатії англійської культурної публіки для Італійського народу, що вумів надати стільки теній, і для його уряду, що він заважався похвалити в найкращих Італійських музеях всі найбільші шедеври і вислати їх до Англії, на інтелектуальну візку всім тим, хто не має можливості подорожувати в Італію. Це був від, позитивний вислід хору Кошниця в Україні в світ, але в далеко більшому розмірі і в далеко більшій формі.

А проте... лукавий Альбіон, надивившись досила в Італійську прасу, ніяк не міг наважитися віддати свої дані зносини ці своєю ближчою сусідкою Францією. І це примушує Італію привадуватися „Обмежені“ — пише „Стампа“, — ти краще сказати — здушені у наших трансоеанічних зносинах немачучими притоками Гібо-

ральтаром до Атлантийського океану, та Суезом — до Індійського, ми маємо інтерес і поважні причини звернути якнайпильніше уваги на розвиток наших комерційних зносин у східному середземному подостопі й особливо у тому його басейні, що зветься Чорним Морем, бо до його берегів прилягають країни, різко багаті на сировину, і ми там маємо можливість рухатися до певної міри незалежно... Ми мусимо тепер одбуту для зниження ціл на нашому ринку ті припаси, що для зручності їх називаємо східними і що, даючи нам усе корисніші умови, дадуть нам можливість вивозитися від цілковитої підлегlosti західним промисловостям. На випадок війни (!), ми примушені ставити рішуче на карту наших вільних зносин в азійським і європейським Сходом, що один лише може дати нам можливість боронитися і — перемогти...“

Як відомо, СРСР у своїй комерційній політиці зовсім не рахується з реальними потребами населення своїх республік і дуже часто вивозить на продаж за кордон саме ті продукти (як шир, хліб), що їх те населення власне найбільше потребує. Часто, як виказує недавній випадок зі сріпками у Бельгії, СРСР — аби лише дістатися на якийсь ринок — продає вивезені продукти нижче їх собівартості, руйнуючи щоправда тим ненавистих собі капіталістичних конкурентів, але й обидуючи непомірно ту країну, де так по грабінницьки господарить. Така політика починає вже викликати в Європі певне обурення, але Італія в політиці не визнає „сентиментів“: чи ми винні що у вас там так господарюють? І в той час, як Голландія зачинає вже свої порти для радянського хліба, що його силою відбирають у голоднішого населення; у той час як у Канаді поважно обмірковуються питання, чи можна пускати у продаж радянський крам, що виробляється при страшому вивезуванні цілого населення на користь незначної купки олігархів, — частина Італійської преси так само вельми поважно хоче бачити у Радянщині та в її грабінницькому господарстві можливого співзайма і захистника у боротьбі... з капіталістичним Заходом!

ГРОШІ Є КРУГЛІ —

котяться, але не розкотяться, коли їх вложите на вкладкову книжку в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

„Росія, пише вже цитована „Стампа“, — повинна цікавити нас якнайбільше не лише з огляду на розміри свого хліборобського ґрунту й мінерального підґрунту, — але також з огляду на свою особливу позицію незалежності, що її вона має, завдяки комуністичному режимові (сік!) у відношенні до великих світових трестів, які надовжать від західних плутократів. Наприклад, візьмемо під розгляд нафту та її продукти: у Чорному Морі ми можемо купувати їх або з румунських джерел або з кавказьких; але в той час, як румунські знаходяться під контролею монополістичних американських і англійських трестів і треба буде ще вичікувати поки наші концесії коло Прагова почнуть функціонувати, то кавказькі не є зв'язані ні з тим, ні з іншим трестом і наважи, знаходяться з ними у конкуренції і тому дозволили і дозволяють нам не підлягати їх непомірним претенсіям, себто постачають нафтові продукти по грабінницьки-дешевим цінам“.

Колиб така стаття появилася у Франції, чи в якій іншій ліберально-демократичній державі, ми мали би всі підстави думати, що за цю статтю заплачено більшовицькими грошми. Але вона появилася у фашистській Італії, де всі чоловіки зайці в часописах обсажені визначними фашистами, що мусять дотримувати певної партійної лінії. „Стампа“ спеціально займає в Італійській пресі одне з найповажніших місць, і може служити певним показником дісного напрямку фашистської політики, якщо може і не в цілому, то боляй, — на деяких її вітинках. Ось до яких несподіваних наслідків можуть іноді довести таї звані „мирові морські конференції“!

Евген Онанський.

Воєнний шум.

Відгуки воєнних алярмів Р. Дмовського: стано вище більшовиків, російської еміграції та польського міністра закордонних справ.

Ясна річ, що цикль статей такої маркантної фігури, як Роман Дмовський*, у яких руба поставлено справу можливості війни поміж Польщею, як експонентом міжнародного капіталізму, та Радянським Союзом (Росією — каже Дмовський), мусів викликати якнайголосніший відгук скрізь, та передовсім у сторін, безпосередньо воєнними алярмами схвилюваних. Поки перейдемо до заяснування нашого принципіального становища до евентуальної т. зв. інтервенційної війни („хрестоносного походу“ проти більшовиків) та зокрема до поглядів Романа Дмовського, як вождя польської емісії, — переповімо погляди російських та польських таборів: воно вскисить нам наше зарданя.

Очевидно, що перший відгук розлягся у більшовицькому світі. Аж не дурно радянська преса роками живе вже й своїх примусових читачів годувати воєнними алярмами і тому співзвучні воєнні алярми польської емісії преси були для неї просто найприємливішим подарунком. Отже зараз після першої статті Дмовського в „Курєрі Познанському“ й „Газеті Варшавській“, „Ізвестія“ з 8. квітня принесли таку телефонограму свого варшавського кореспондента Братіна:

„В „Ізвестіях“ широко повідомлялося вже про виступи представників різних політичних партій на тему можливості воєнного походу проти СРСР, при чому постановка цих питань сама собою свідчила вже про те, що політичні лідери, навіть ті, які підтримують уряд, починають не лише теоретично, але конкретно лякатися воєнних авантур. Тема

про можливість провокації війни стає надзвичайно гострою**“.

Редакція „Ізвестій“ додала від себе таку примітку:

„Мовчанка (польського) уряду в цих питаннях звертає на себе увагу. В останньому часі накопичилося вже занадто багато фактів, які свідчать про воєнні приготування польської армії. На тіх фактах тактика „промовчування“ польських урядових кол вказує, що вони покищо не хотять прилюдно визнавати своїх планів, але одночасно їм щораз трудніше прикривати свою дійсну позицію і свої агресивні плани“.

„Правда“ з 8. квітня пише про „напівничайно тривожні настрої серед польських „буражуєських“ партій, ворожих Пласудському, у зв'язку з поголосками про політичні плани полковницького уряду Славєка. Нап.-дмократ. преса не раз уже вказувала на можливість закордонно-політичної авантюри, яка для банкрутуючих пласудчиків була би свого рода диверсією, пригожою для виправдання і фактичного скасування сойму і насильної зміни конституції“.

Дальше „Правда“ покликнується на поставлення воєнних матеріалів із Франції до Польщі, поїздки високих старшин і інші т. п. моменти, які, мовляв, кланчуть радянський уряд до „подвоєння уважливості“. Врешті офіційна

**) Щоби одминути непорозуміння з п. прокуратором, звертаємо його ласкаву увагу, що всі цитовані тут нами більшовицькі голоси були вже друковані в різних органах польської преси, а ми лише систематизуємо весь пресовий матеріал для всестороннього освітлення цілої справи. — Поим. Ред.

* Гл. Великоросійське число „Піла“, стаття п. н. „Воєнний шум“. — Поим. Ред.

БЛАВАТНИЧА ФІРМА ОСИП СТЕФАНОВИЧ раніше РОМАН ЗУБИК Львів, вулиця Галицька Ч. 16.

Шовки різномірних виробів по конкурентним цінам.			
Жіночі сорочки на плечі від 40х.	15—		
Мужські сорочки	18—		
Повітряна на білизну	10—		
Ковдри на ваті	1-70		
Вовняні ковп.	9—		
Копи, серветки, дивани, хідники.			
Виключно виготовлено власними силами Галуцького Інституту.			

радянська агенція „ТАСС“ розіслала слідуючий комунікат:

„Статті Романа Дмовського в „Газеті Варшавській“ викликали живе зацікавлення в політичних колах Москви. Ніхто тут не сумнівається, що авіан такою визначною політикою, який у своєму часі пілітисав в імені Польщі версальський договір і який досі є тісно зв'язаний з політичними і промисловими колами Західної Європи, побудований на тривалих основах. Заяву Романа Дмовського вважають у Москві не лише за підтвердження страху, висловлюваного радянською пресою у справі приготування з боку Польщі війни з Східними, але й за сигнал негайної небезпеки.“

Розсуджуючи голоси офіційної радянської преси (неофіційна взагалі не існує), наведені вище у коротенькому антагу, можна ствердити повну солідарність російських більшовиків з польською ендемією. Ця солідарність торкається не лише обурення на плані самого воєнного походу проти Рад. Союзу, але — очевидно — і на ідею розбиття „Росії“ (єдиної невідомої) на окремі держави та її „повернення“. Очевидно, що радянській пресі незручно ідентифікувати себе з поглядами Дмовського на ніби протирадянську політику Німеччини, яка буцім то тільки й мріє про відбудову державної України у границях берестейського миру (а то й більших), коли чейже все ще існує Радальська угода, як основа німецько-радянського союзу! Зате тим легше зв'язати „український контрреволюційний сепаратизм“ із „світлим імперіалізмом“...

Російська емігрантська преса ділиться, як відомо, на два табори, які займають різне становище до питання з ав. інтервенційної війни. Правда, реакційна преса, за якою стоять російські емігрантські військові організації і ціла стара чорнотина, раді цілим серцем якійнебудь воєнній авантюрі, бо лише з нею і при ній вони можуть нахилити на схід у ролі спасителів народу. В плані розбиття державної єдності „Росії“ (Рад. Союзу) вони не вірять, покладаючись на французько-російську приязнь, яка до реалізації планів тих не допустить. Тим більше смішним видаються їм якісь самостійні центро-розбіжні сепаратистичні сили всередині самого Союзу („Росії“), — про них вони навіть не згадують, так, як не згадує про них і Роман Дмовський. Іншу позицію займає російська емі-

граційна-т. ав. демократична преса, яка є проти збройної інтервенції, віруючи в упадок більшови-зми наслідком власного розкладу й банкрутства. З огляду на ролі, яку в емент „хрестосно-ному поході“ проти більшовиків мала би відіграти Польща, цікаве є становище російських емігрантів у Польщі. Їхній лідер Д. Філософов у варшавській „За Свободу“ з дня 13. н. м. ого-лосив обширну статтю п. н. „Воєнні поголоски“, в якій проте ясною й недовизначеною свого по-гляду взагалі — не висловлює. Признаючи, що це „хазянька тема“ він крутить, обмежуючись до доказів, наскільки небезпечним є само існу-вання більшовицького режиму, як сутнього дже-рела воєнних можливостей.

Або радянська влада достатньо силь-на, щоби порахуватися з Європою, у неї до-статочна дружба комуністів на Заході, які в догілний момент ансадають у повітря буржуй-ські держави знутри. Це, так мовити, активна небезпека більшовицького режиму. Або ра-дянський режим постійно розкладається, роз-кладаючи нещасну Росію. Тоді, природно, буржуазні держави, що терплять на надпро-дукцію і недостаток ринків збуту, боротимуть-ся за „сфери впливу“ у Росії, будуть старати-ся приспівити прихід того бажаного для них моменту. Це пасивна небезпека рад. режиму“.

Щодо самих статей Дмовського, то п. Фі-лософов білже лише, що вони зроблять при-суду більшовикам, які шантажують своїх гро-мадян воєнною небезпекою, поклинаючись на — польську пресу.

Ясна річ, що найголосніший відгук алярми Романа Дмовського мусіли викликати в самій тани польській пресі. Провідним тоном цього відгуку, це — обурення на виступ Дмовського та легковаження його сутніх висновків. Реферува-ти голоси різних „Пшегльондів Вечорних“ і „Курерів Червоних“ не будемо, бо це голоси неповажні, хоча й призначені для урочлюван-

НЕДУЖІ на ревматизм, ішіас, подагричні терпіння сугавів, мігрень, нерво-ві, нероперативні боля, склерозу, — жадайте **Без-платних** інформацій про **радіо** оклади „Radiumchem“, робачі в рудні Яхиминської (St. Joachimsthal) під контролем **держ. Влади Чехословаччини і Ра-діологічної роботи** в Варшаві. Головний Склад аптеки Dr. T. Feinrich, Варшава, пл. Театральна 11, тел. 12—39. „Radiumchem“ генер. заступ. Варшава, Сявельських 22, тел. 253—11. 1928 1—4

Пос. МИХАЙЛО СТРУТИНСЬКИЙ.

В Київ для нав'язання зв'язків.

Фрагмент з приготувань галицьких українців підчас австрійсько-російського конфлікту під кінець 1912 р.

Горнячий був кінець 1912 р. В жовтні вибухла війна на Балкані, а війна Австрії з Росією знесі-ла у повізду. У зв'язку з можливістю війни м. ін. відбувся у Львові 7. грудня з'їзд українських нотаблів, в якому взяли участь представники всіх галицьких українських партій та надлі-присяської еміграції. З'їзд прийняв одностайну по-станову, що всі українці, з огляду на положення українського народу в Росії, стануть своїми симпатіями і ділом по стороні Австрії. З'їзд ві-нав теж усі українські партії, щоби негайно по-дали до життя Міжпартійну Національну Раду.

Цікаве було становище поляків: мужі дові-ри Кола Польського в уряді (Білінський — мі-ністр спілалого скарбу і Залеський — австрій-ський міністр скарбу) заважали обстоювати кре-диту на війну, польські політичні партії стають по стороні Австрії, тільки швехпольяки (най-більш впливова партія у Східній Галичині), по-між якими з'явився їхній ідеолог Роман Дмов-ський, зберігають тривалу мовчанку. Галиць-кий намісник знав прекрасно, пощо приїхав до Львова головний лідер швехпольяків.

З боку деяких польських кол робиться на-тиск на намісника, щоби арештував Дмовсько-го. Однак без успіху. Намісник відає, що нічого не знає про його конференції...

Заворушилися теж галицькі русофіли: ви-садили депутатию до Відня (о. І. Костецького, д-ра Т. Заяця і д-ра Л. Павенцького) з вірноід-данною чолобитницею і проханням залишити в їхніх руках „Народний Дом“.

Після з'їзду нотаблів починувся спроста зв'яз-

ків з Києвом. Вирішено використати ось яку на-году. Артист-різьбар М. Гаврилко зробив про-ект пам'ятника Шевченка до Києва. Засідання жорі мало відбутися в половині січня. Замість послати проект поштою, завезу його я, а при-цій нагоді стрінуся з представниками академі-чної молоді.

Завдяки інтервенції пок. д-ра Андрія Коса, дістав я в Калуському старостві паспорт і 26. грудня вранці виїхав до Києва.

В Радивиліві ревізія. Отворено скриню з проектом. Заіскрилися очі функціонерів „та-можні“, жандармів та агентів, що з підозрінням дивилися на „австрійця“, який в непевний час з'являється з підозрілою скринєю. „Харошая вещь“ — каже грубий жандармський достойник. Сиплються питання: де стоятиме цей пам'ятник, хто його автором (відповідь з застереженням тайни: я!) і т. д.

На посліпний поїзд треба ждати до вечора. Внедвозі цілий двірче знає, що пасажири з ав-стрійського боку — різьбар, та що різьба, яку везе, „харошая вещь“. А вечором цілий гурт у-мундурованих типів супроводжає „харошую вещь“ до вагону.

Граничний успіх підбадьорює мене. Зна-чить, я не викликав підозріння і в Києві не виї-ду з двірця з охоронниками на запитках.

В Києві на двірці очікували мене товариші, з якими всіляк комунікуватися аистовно. Най-перше завезли ми проект до городської думи, а відтак, після короткої „воєнної“ наради вирі-шили: 1) через кілька днів не зголошую в по-ліції свогого приїзду (матиму свободу рухів!); 2) мешкати тимчасом у одного з товаришів (двірник дістане „на чай“ і мовчатиме!); 3) від-бувши наради з представниками громад, зголо-шу свій приїзд і тоді мої товариші примістять мене в домі Лисенків (не було кілька тижнів пі-сля смерті великого композитора, якого похо-лом зробив на київ величезне враження).

широкої опії на варшавській вулиці. Поч-немо від голосу найповажнішого: від голосу самого польського міністра закордонних справ Залеського, оголошеного кілька днів тому в офіційному ПАТ-і, — як передрук з „Ню-Йорк-Таймсу“ (така окржина дорога була пен-не придумана для налення більшій поваги заяві міністра!). Мін. Залеський виспівалізувався уже у складанні паціфістичних заяв і остання його заява так само лише 101 проц. паціфіз-мом. Польща, мовляв, мала і має лише одну мету — мир з усіми ближчими й дальшими су-сідами, бо мир є „найважнішою koniecznością, по-трібною для виконання діла національної відбу-дови“. Дальше міністр торкається уже воєнних поголосок.

„Дивно є річю, що успіх нашої нева-жної проби устійнення кращих відносин з Ні-меччиною, проби, яка — надіюся — є лише одним ступнем на шляху правдивої співпраці, є третьою стороною хибно інтерпретованим, як доказ, що хочемо заперенити собі „зали“ в разі можливої „схильної авантюри“. Спра-ді, трудно зрозуміти, що Польща могла би виграти на подібній авантурі. Не бажавмо собі ані пяди землі з чужої території. Хочемо

В Індії лється кров.

З Бомбаю подають: Ситуація в Індії стає шо-раз то більше загострена. Заворушення, які досі бували головні в Калькуті, тепер перекинулись і до інших міст. В Карахі і Пуні були поважні де-монстрації, після яких арештовано кілька осіб, а тоді націоналісти штурмували будинки суду і лизовили в'язнів. Поліція вбила при тім одного індійця, а 26 поранила. У відповідь на це, індійці адемолювали суд і вбили вігна. В кількох містах вибух страйк.

Більшовизм відступає.

В „Безбожнику“ появилася стаття, в якій провід організації безбожників закликає своїх членів занехати всякі антирелігійні демонстрації підчас великодних свят та залишити замикання церков.

З Риги повідомляють, що північно-кавкась-кий окржний комітет видав декрет, яким припи-нюється всяку колективізацію сільського госпо-дарства на Кавказі, звертається землі кулакам і віддається церкви на власність віруючих.

Бабський бунт на Білорусі.

З Мінська подають, що в селі Любоничах і Вересниці на радянській Білорусі, відділ черво-ної армії арештував кількадесятьох селян за спротив проти колективізації. Коли військо аиво-дило в'язнів зі села, жінки арештованих, узбро-єні в ціпні і коси та сокири напали на червоноар-мійців і почали з ними правдиву битву. Баби ви-зволити своїх чоловіків і вигнали зі села всіх 70 вояків.

Намітивши такий план, пішли ми на полі-техніку. Політехнічна студентська громада бу-ла в Києві найчисленніша. Мала около 250 чле-нів, а на її виступах бувало понад 1000 чоловіка. Громада тішилася повагою і серед москалів і серед „інородців“. Перед місяцем відбулася ма-ніфестація проти кари смерті, за аранжована громадою. Чорносотенний „Двуглавий Орел“ розсипався був скаженою лютю в статті п. з.: „Українці авантюричають“. Наглядно впадало в вічі, що служба на політехніці під впливом у-країнської молоді.

Вечором пішли ми до театру Садовського. Тут познайомився я зі студентами білорусами. Вони говорили: „Вам українцям усміхається бу-дуччина, гірше мається справа з нами“.

На другий день (неділя) був я передполуд-нем в гурті товаришів у Софійському Соборі, а в Лаврі і в університеті, де вперше стрінувся з О. Гермайєвом (один з героїв харківського проце-су). Вечором в „Українському Клубі“ відбува-лася вистава опери-мінітури Лисенка „Ноктурно“. Тут познайомився я з представни-ками громад. Після вистави „Ноктурно“ зібра-лися ми в ресторані. Розмова затягнулася до пізної ночі. З товаришами незалежниками (по-теперішній термінології: націоналістами) умо-вився я, що стрінемося в понеділок у д. Ол. Степаненка (мешкав на передмісті) пополудни, а з есерами і есдеками на квартирі у одного з товаришів вечором.

Розмова у д. Степаненка пішла гладко. Сту-денти-незалежники (а були між ними ученики незабутнього Міхновського, що перенеслися недавно з Харкова до Києва) одобрювали ста-новини Львова і в дискусії звертали увагу го-ловним чином на практичні питання і на такти-ку, яку маю приворожити на вечірній розмові з товаришами есдеками та есерами.

На вечірній нараді були виключно члени та симпатичні обох згаданих партій. Після мойого леферату почали промови. Третій міст: „Н-ч

просто поправити собі нашу економічну ситуацію і планувати рівень добродушного населення, коротко кажучи, відбудувати край, зниження великою ціною. Далекі від бажання війни, робимо все, що в нашій силі, щоб у правдиві економічні засади з нашими сільським сусілом. Відома є наша економічна трудність в теперішньому часі. Однак ми даємо Росії кредити, загарантовані державою, які з'являються до висоти багатьох мільйонів доларів. Чи ми зробили б це, коли б задумували алаватися у війну з СРСР? Згоджуюся, що існують труднощі в добутті торговельного порозуміння з Радянським Союзом. Існує принципова різниця поміж системою капіталістичного індивідуалізму та системою державного монополізму. Інші краї, які заклали торговельні умови зі СРСР, стрінулися з розчаруванням, коли побачили, які ці речі великі. Але я вірю, що цю проблему можна буде розв'язати.

Безумовно частину нинішніх алармів у СРСР можна виразити часописними статтями, які повідоляють чи показують на якій зустрічі „капіталістичних лідерів“ у Парижі й демає, котрі бувимто приготували війну проти СРСР. Не вірю, щоб справи поважні капіталісти починали дискусію на цю тему. Якщо зійшли були такі зустрічі, то на них розглядали різні способи, яких треба би вжити проти системи думпінгу, прийнятої недавно СРСР. Очевидно, це мій злихвальний здогад. Не маю офіційних інформацій щодо подібних зустрічей. У кожному випадку без огляду на те, що в цій справі кажуть, можу тільки підтвердити, що Польща не візьме участі в нікій війсьній авантурі і хоче надалі залишитися чинником ладу і порядку“.

Як бачимо, заява досить рішуча. Все таки акціонерів моментів із статті Дмовського — питання розвалу Рад. Союзу — не торкається. Про це стрічаємо цікаві уваги в різних польських часописах. Зреферуємо їх у слідуючому числі.

Добрий хлібороб ніколи запізно не посіє, бо мав би страту. Спізнений передплатник на г а д у с такого хлібороба.

Більшовики пророкують війну.

„Давестія“ у статті Польща та СРСР“ пише, що війна між Польщею і радянськими республіками є неминуха. Маршалок Пілсудський хоче реваншуватися за невдалий похід на Київ 1920 року. Польща не може конкурувати своєю промисловістю із державами західної Європи, тому вона мусить шукати ринку на Сході і тому бачає відорвати Україну від СРСР.

че подорожі з імперіалістичними деспотами, чи це буде деспот російський чи австрійський. Дні зарату почислені. Ми віримо, що Україна здобуде кращу долю в дружній спілці з російською демократією. В концепції австрійській українські народні маси політичну свободу здобули би тяжким економічним поневоленням. Українські народні маси ледви чи пристосувалися би до нових умовин. Австрія-держава ультрамонтанська. Яка є запорука з боку австрійського уряду? Ми як соціалісти взагалі проти війни“.

Маючи образ обох таборів серед київської молоді, запропонував товаришам еседам і еседам спільну конференцію. Де? На другий день у д. Степаненка. Вони згодилися на це.

Д. Степаненко вислав з хати службу. Вийшов і сам, вернувшись шойно під кінець наради.

У вступній промові полемізував я з думками, які почув попереднього вечора.

Зміст промови: „Сподівання до з товаришів на російську демократію пригадують сподівання чоловік одиниць радикального напрямку в Галичині на польську демократію. Галицькі сподівання давно розвіялися. Польська демократія, поростаючи в пір'я, зробилася куди важливішим ворогом українства, як польська шляхта. Російська демократія не буде винятком. Посадний приклад: революція П. Струве. Треба визволитися з під гіпнози російської культури та російської політичної думки. До війни прийде, чи це нам на руку, чи ні, чи ми цього хочемо, чи ні! Отже сук питання в тому, чи ми добровільно годимося на те, щоб бути безвольною пляшкою в руках воюючих сторін, чи старатися зробитися самостійною силою? Чи має світ довідатися, що ми є, чи добровільно здаємося на ласку і неласку воюючих сторін? Світ числиться тільки з сильними, і підчас грядучих подій ми мусимо змагати до виявлення нашої сили, бо замаркування перед світом, що над нами не можна переходити до дневного порядку, що з нами треба

3 волинського виборчого фронту.

НІЧА В ЛУЦЬКОМУ ПОВІТІ.

В квітня посол Зараликут і п. В. Островський відбули передвиборче віче в містечку Торині. Крім місцевих громадян, на яке прибули також селяни з довозних сіл. Виявилось, що місцеві українці страшенно переділані остиаками а-рештами селяробицтва і бояться великих політичних виборів. Тому-то посол Зараликут, який промовляв після вступного слова п. Островського, був змушений говорити, між іншим, і про свободу виборів та нестримання в виборчу акцію поліції.

В неділю, 13 квітня, відбули віче в селі Метинишні п. посол Біляк і п. В. Островський. Село це лежить на кордоні з Дубенщиною і в 1928 році голосувало на листи 9 і 10. На віче прибули селяни з кількох довозних сіл. Придатна була сила і бойова селяробицтва з Дубенщини, озброєна в латвії й залаті драти, намагалася перешкодити галузям викуками, але швидко її прирешті зацяткали.

По дорозі з Метинишні до Луцька ин. посол Біляк і В. Островський відбули віче в селі Нопістаці. Дуже приємно враження зробила місцеві національно настроєна молодь, як хлопці, так і дівчата, які присвяченим темпом йдуть до культурно-освітньої й громадської праці, хоча ще недавно Нопістаці цілковито слав.

Резюмеція обійки. Місцевий клерикально-селяробицький орган „Земля Волинська“ в числі 15. в сучасній інформації: „Як довідуємося з мірожайних джерел, група ББ шпифала свої листи“. Такий чиним в окрузі Луцьк-Рівне-Костопіль зацяткали лише одна польська листа „Визволення“ ч. 3.

Серед жидів. Нас інформують, що жиди поділилися між собою виборчу акцію так: сіоністи мають перевести їх до союму, а центральний професійний союз робітників до сенату. Стадоса по тому, що кандидат на посла Ротфельд є сіоніст, а кандидат на сенатора Черняхів, зв'язаний з робітничою організацією.

Гінденбург іде над Рен.

З Берліна пишуть, що у найближчому часі президент Гінденбург вибирається в подорож до надренських теренів, звільнених від окупації. Гінденбург відвідав Шнаер, Майнц, Кобленц і Трієр.

Антифашистський замах у Парижі.

Дня 15. ц. м. у Парижі, в нічний робітничий дільничий, один комуніст італієць напав на двоох італійців фашистів та обох застріляв на місці. Третій фашист обороняючи себе, стріляв до комуніста і поранив його, але комуніст витів втекти і поліція досі не відшукала його.

Після довгої, часами дуже гарячої дискусії ми прийшли до певного порозуміння: Київ мусить стояти в близькому зв'язку зі Львовом і в цій напрямі будуть зроблені з боку товаришів відповідні кроки. А в Києві всі студентські організації будуть в постійному контакті і наважуватимуть взаємину з студентськими громадами по інших містах.

Мое головне завдання було виконане. Чергового дня зголосив я свій приїзд в поліції і замешкав в домі Лисенків. Того самого дня з'явився у мене агент з охрани і списав протокол: коли, по що приїхав, коли виїжджаю. І від цієї хвилі біля дому Лисенків чепів агент. Та товариші, які оприважджували мене по Києві, мали великий досвід: завжди вміли зааранжувати втечу перед бистрим оком агента. І я мав змогу побувати в гостях у декого з визначних українських діячів, стрінутися з мішаним українськоросійським товариством та докладно оглянути Київ.

М. ін. в товаристві двоох товаришів відвідав я п-ю Олену Пчілаку, одну з наймаркантишних індивідуальностей тодішнього українського Києва. П-і Пчілака була тоді на війсьній стої з студентством. В „Рідному Краю“, який вона редагувала, помістила дві статті, в яких піддано острій критиці ролю жидів на селі. Проти великої громадянської-письменницької піднесено закид, моваля, проповіді антисемітизм. Жидофільство було тоді одним з угольних каменів поступовості.

І студентство винесло різкі резолюції проти сестри Драгоманова, мамі Лесі Українки. Хоча інкриміновані статті на ділі спіралися на чисто річовому матеріалі і не було в них й тині антисемітизму... Це виказала п-і Пчілака моїм товаришам, які відмовилися від співвідповідальності за резолюції студентства, погоджуючись з думками, висловленими в „Рідному Краю“, даючи таким чиним достойній надії більш частиничу сатисфакцію.

Про вакаційні оселі.

Перегаляючи кину, крітку і загрозливу пресу, часто можемо стрінутися з дивними або жорсткими статтями, а то й анкетками до громадянства у справі допомоги у місцевій міській дільній літворах на відпочинок підчас літніх ферій чи в гори чи то кудинибув на село. У нашій пресі маємо про те дуже сутні відомості. З цього виходило, що наша міська літвора є вся зможна і сама, при допомозі своїх власних засобів може виїхати на село, або що її цілковито нема. Тимчасом річ діється цілком протилежно. Найвіднішою і найліпшею потребою літвораго відпочинку є наша українська міська літвора. Вирішав і в нас Т-во Вакаційних Осель, завдання якого є займатися виснаженням убогої літвори на село, але про те, здається, згаля нашого громадянства мало знає. Т. В. О. щороку виславало около 120 дітей на село і то виключно майже своїм коштом. Датки громадянства, членські вкладки і зборки є головними джерелами доходу Т. В. О. На щогорічних загальних зборах Т. В. О. саме порушувало це мале зацікавлення ширшого загалу до такої потрібної гуманітарної інституції. Проф. Северин Левицький звернув увагу на те, що крім Т. В. О. є ще Т-во Опіки над Молодію і його Пластові секція виславала також дітей на село, агадано до пластових таборів для новиків. Добре булоб цю справу обговорити спільно. На загальних зборах поставили виснаження, щоб Т. В. О. скликало ширшу анкету, на яку требаб запросити загальний нашого громадянства як також управу Пласту і з цим спільно обговорити цю справу. Це виснаження перейшло одностайно. Виділі Т. В. О. анкетуючи постанову загальних зборів скликав анкету на день 15. березня. На анкету явилосся 34 учасників переважно членів Т. В. О., делегати українських народних шкіл, делегати українських гімназій, представники Т. О. над Молодію та представники Пласту. Реферат від Т. В. О. анкетуючи проф. Стевчак. У рефераті з'ясував, які завдання має Т. В. О. і коротко представив ту працю, яку агадане Т-во досі зробило. При тім старався виказати, які ріжніні заходи між тими оселями, які уряджує Т. В. О. та оселями таборовими, які уряджує Пласт для молодих новиків. Над рефератом виправалися довша річева дискусія. Майже всі члени анкети годилися з тим, що літні дітвічі оселі є дуже потрібні міській дітворі і що тією справою у нас мало хто цікавиться. Тимчасом задала браку відповідних літніх осель багато молоді западає на всілякі пошесні недуги, як чахотка і т. п. і гине марно. Ті літні оселі, які переводить Т. В. О. Пласт є не вистаряючі, бо замало дітвори бере в них участь, при чім є це оселі для здорової дітвори (Пластові Табори), або анемичної дітвори (Вакаційні Оселі); для хорої дітвори літніх осель цілком нема. Причиною цього є нестача фондів і брак зацікавлення ширшого загалу. В цілі успішнішого поведіння справи вирішила анкета утворити окрему комісію, якаб цю спра-

Велике враження зробив на мене побут в домі, тоді укиненого студента, покійного професора В. Ковалів. І досі стоїть мені перед очима картина, як його дрібонькі діточки, стають під портрети Шевченка та Драгоманова і лебедять: „добранич, батьку Тарасе, добранич батьку Михайле“.

І досі зі зворушенням агадую передостанній день побуту в Києві, коли як мій „лічероне“ зголосився т. О. Гермайзе. Ходили ми оглядати передмістя Подол. Гермайзе оповідав мені про життя-буття тамош. Мішав та про традицію, яку зберегли вони. Він мріяв про те, щоб зробитися професором місцевої гімназії і мати змогу працювати серед міщанства. М. ін. оповів цікавий епізод з тюрми.

В келії сидів гурт студ-українців за участь в Шевченківській демонстрації. Одного разу до келії прийшов новий гість. Слово по слові і виявилось, що „дуваке“ — „руський з Галиції“, теперішній селяробицький посол — Кирило Вальницький. Кишин-студенти, не кажучи нічого, що вони українці, стали зупинятися над „руськістю“ Вальницького. І довозили його до розпукки. Вкінці Вальницький для піддобрення став писати українські вірші, які знов брав на глум талановитий траєкторіст — студ. О. Весоловський. Вернувшись з Києва, Вальницький назад зробився „руським“. А понав до тюрми за те, що найдено у нього нелегальну брошуру. Кишин сміялися з Вальницького, моваля — він думав, що вистане, щоб брошура була написана російською мовою і царські жандарми поглядать по голові.

Провівши останній вечір на концерті антигетичних бандуристів, зібраних Гнатом Хоткевичем, виїхав я з Києва.

Вернувшись до Львова на Святий Вечір і в домі Андрія Кука зложив повідомлення зі сльоті поїзани.

ОПЕРАТОР

Д-р Д. Сассовер

Львів, вул. Коллонтая ч. 7. Тел. 38—51
Хірургічні недуги. 1831—16 Лічення жінки.Польща протестує проти нім.
підвищення митних оплат.

Дня 17. ц. м. делегат Польщі, міністр Сокаль, зложив на руку секретаря Союзу Народів ноту такого змісту: „Тоді, як після пертратацій в Женеві, держави, що брали участь у конференції для урівняння економічної акції, підписали торговельну конвенцію про обмеження свободи ділянки в царині митного законодавства, німецький парламент 14. ц. м. прийняв державний проєкт про підвищення митних оплат, які головню торгуються польського експорту. З огляду на те, мій уряд поручив мені ствердити в його імені, що агадані підвищення митних оплат утворює важку ситуацію і то в хвилині, коли Польща підписала торговельну конвенцію“.

„Франкфуртер Цайтунг“ пишучи про цей польський протест заявляє, що протест внесений на плано, тоді, як уряд вже не може вплинути на німецький парламент, який ухвалив митау підвищення. Протест внесений не для практичних цілей, а для замаскування внутрішніх політичних грядиць у Польщі. Польща правдоподібно ухвалить зате підвищення на митау оплати за ті продукти, що до яких вона не підписала торговельної конвенції. Тим чином Польща схоже повернути рівновагу прибутків захитаних підвищенням німецьких мит.

Студентські заворушення в
Букарешті.

Минулої суботи у Букарешті відбувалась велика демонстрація студентів, які зіткнувшись із військом і поліцією, почали кидати камінням і цеглою та бити воїків палицями. Один підстаршина, ударений в голову, впаав непритомний, двоє поранених старшин відвезено до лікарні. Кількох студентів поранено багнетами. На місце випадків прийшов секретар міністерства внутрішніх справ Ангелеску і хотів говорити промову та, заспокоювати демонстрантів, але студенти не дозволяли йому говорити.

Спис населення в Зєдинених
Державах Північ. Америки.

На днях в Зєдинених Державах Північної Америки розпочався спис населення, який переводиться що 10 літ. Конскрипція переводить 120.000 функціонерів. Ця акція коштуватиме 30 мільонів доларів.

Боротьба з комунізмом
у Вильні.

На днях вильська поліція перевела в домах комуністів у Вильні лічлих ревізій. Арештовано 18 комуністів, між ними 6 студентів, сконфісковано 170.000 примірників комуністичної бібули.

Політична амністія в Іспанії.

З Мадриду подають, що іспанський король підписав декрет про амністію для політичних в'язнів. Декрет цей виготовив президент міністрів.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 59-60. 238 61—7

— Справлення похибки. У статті М. Галушинського: „Політика в освіті, чи освіта в політиці?“ (святочне число „Діла“ ч. 87 з 20. IV. 1930) пропущено одне речення, котре до певної міри зменшує зміст і вагу проєктованої розмови між відповідальними людьми. А саме в другому уступі від кімня, 14-ий рядок здолу, має бути: „розумна розмова між відповідальними людьми про те, куди може завести такий стан ціле наше національне життя та кудюю нам прямувати, коли хомемо відіграти відповідну роль“.

— На карті „Рідної Школи“, звільняючи від альгогольних напоїв і з нагоди Воскресення Христового зложив в золотих ці Вн. Громадяни (кн): д-р Бурчаківський Тит лікар — Львів 10, о. Ю. Гранковський — Тучапи 10; д-р Мурович Володимир, адвокат — Заболотів 5,20; Ковальсько Антія, проф. — Львів 5, Чума Льонгін — Бєраин біля Бродів 5, Василь Боднар — Вздів біля Сянока 5, та з Дрогобича по 2: Левако Кондрат, Теодора Добрянська і Олександр Горлицький. — Хто єдує чий.

— Як у нас шанують рідну мову. Брак пошани до рідної мови доходить у нас до крайности.

Яскравим прикладом цього нехай послужить такий факт: В другій половині лютого ц. р. чамовила Філія „Просвіти“ в Городку в т. зв. „Польський Театральній Бібліотеці“, а власливо у п. В. Мартиневича, певну кількість книжок, театрального змісту, на суму 56,50 зол., з виразним застереженням, що в разі нерозпродавання чи непридатності якоїсь книжки, Філія має її звернути. Тому, що розпродаж йшла досить тяжко (як звичайно в таких випадках), Філія „Просвіти“ не могла зараз же вирівняти п. Мартиневичові повну належність за побрані книжки, наслідком чого п. В. Мартиневич передав цю справу адвокату, жидові, д-ру Артурові Нуссбаумові, який прислав до Філія „Просвіти“ в Городку Ягай. унічення, писане польською мовою, домагаючись з поручення книгари ім. Леся Українки в Тернополі вирівняння рахунків та погрожуючи польським судом. Треба додати, що п. В. Мартиневич має претензії бути україні, письменником і що така пошана рідної мови і держави кланя „свій до свого“ тим більше заслуговує на напитування.

— Літературна нагорода м. Львова. Дня 16. ц. м. у львівській магістраті відбулось засідання Комітету для призначення літературної нагороди ім. Корнелія Уейського за рік 1930. По дошій нараді літературну нагороду в сумі 7.500 золотих призначено письменникові Гнатowi Нікоревичові, авторові комедії „В голубинку“ і повісті „Львів Кишочкий“. На увагу заслуговує факт, що на фонді цього Комітету у великій мірі складається праця українців м. Львова, а літературні нагороди щороку надається тільки письменникам полякам.

— Цвинтаріще зперед 4.000 літ під Торунем. На полі одного селянина біля Торуня відкопано кілька урн з останками людських кісток. На місце розкопок виїхала наукова комісія, яка припускає, що ці урни походять зперед 4.000 літ. Ведуться дальші розкопки, тому, що правдоподібно на цьому місці знаходиться ціле передісторичне цвинтаріще.

— Малолітня самовбивниця. На днях при вул. Новополья у Варшаві вискочила із III поверху 11-літня дівчина Гелена Вишинська, яку відвезено до лікарні із розбитою головою і подоманими руками. Причиною цього страшного вчинку був такий дрібний випадок: Гелена Вишинська, перебуваючи в домі товаришки, вкравла в неї 3 золоті, а коли справа виявилась і батько хотів її набити, молода дівчина зі страху вискочила через вікно.

— Самовбивства у Відні. Відень належить до міст, в яких самовбивства є дуже численні. Дня 15. ц. м. у Відні статистика начислила 24 випадки самовбивств. Між самовбивцями є 15-літні і 80-літні.

— Троцький редактором „Н. В. Журналь“ подає, що Троцький приступає до видавання двотижневика „Комуніст“, якого метою є дати ідеологічні основи для лівої опозиції та створити ґрунт для об'єднання опозиційних елементів.

— Рани Тереси Найман кривавлять на ново. Німецька преса подає, що Тереса Найман із Коннерсрайту, яка перед кількома роками була славна своїми стигматами на місцях тіла, де були Христові рани, цього року від початку посту дістала нові кроваві рани і лежить хора від уливу крові.

— Жидівські свята в СРСР. З Москви повідомляють, що підчас останніх жидівських свят пасхи, всі синагоги в Москві були переповнені жидами і то робітниками, які прийшли молитись. Так само у всіх провінційальних містах СРСР жиди робітники святкували свята пасхи, виконуючи всі ритуальні церемоніали. І хоч у деяких містах відбулись підчас свят антирелігійні мітинги, то робітники жиди йшли вперед до божничі молитись, а потім по наказу йшли на антирелігійні мітинги.

— Епідемія сплячки в Америці. Німецька преса подає, що в 6. німецькій колонії в Камеруні занедужало на сплячку аж 300.000 муринів. Ця недуга є невилічима і правдоподібно всі ці недужі помирають до року. Лікарі розпочали акцію рятування муринів, ведуться досліди і спроби винайдення лікарства, але покищо безуспішно.

— Самовбивство дівчини в церкві. У Парижі запанувала тепер нова мода — кінчати життя самовбивством у церкві. Напротязі місяця березня у Парижі двоє чоловіків застрїлились у церкві, а минулого тижня в париській церкві молода дівчина Павліна Кадаран, висповідавшись, клякнула перед престолом і випила фляжину отруї. Відвезена до лікарні, вона призналась, що хотїла покинути життя тому, що її покинув наречений.

— Ше про Маяковського. Російська емігрантська преса стверджує поголоски, що поет Маяковський застрїлился не тільки через нещасливу любов, а й наслідком зневіри в комунізм і конфліктів з офіційними кругами в Москві. Поет від дошнього часу був у неласці радянського уряду, який навіть цього фанатичного комуніста-поета обвинувачував в індивідуаліз-

мі та осуджував його твори, як негідні з комуністичною ідеологією. Це дуже боляче горло і вражливого поета, який був свідомий того, що він поклав для розвитку пролетарської літератури великі заслуги та що йому роблять кривду сайні доктринери, намагаючись скувати його душу і творчість вже надто у вузькі рамки агітаційности. Ше недавно казюонний поет комуніст Демин Бєдиний опублікував віршований памфлет на Маяковського, доказуючи йому, що він не комуніст і не розуміє духа революції. Маяковський помер у 38 році життя.

— Саранча в Єгипті. В південній Єгипті виялась велика хмара саранчи, яка налетїла з над Синайського острова. На боротьбу зі саранчею вислано великий відділ війська, який обдана бензиною саранчу у хвилині, коли вона сіла на полі, після чого саранчу підпалено. Цю саранчу, яка намагалась відлетїти з небезпечного місця, спалено в повітрі вогнеметами. На полі, широкім 3 км², лишилась верства саранчи, місцями груба на 10 см.

— Розсієння пані майорова. Жінка фінляндського майора вибиралась в подорож над море і на прощання дістала від свого доброго чоловіка на свої потреби тисячку. Врдувана пані майорова, ніжно поцілувала свого щедрого майора, сіла в Гельсінґфорсі до поїзду і ше більше втішилась, побачивши, що в цьому самому поїзді їде над море її добра приятелька, жінка полковника, славна вродою і тим, що чотири рази виходила заміж і чотири рази покидала чоловіків. Радість молодої майорової не мала границь: ось тепер їй не буде скучно ані в дорозі, ані над морем, бо пані полковникова буде забавляти її, оповїдаючи все, що пережила з першим чоловіком, другим, третім і четвертим і чому ані один з них не здоволна її. На одній стації пані майорова хотїла купити собі цюколаду і попросила паню полковникову пильнувати її валізку із гардеробою і портфелем, а сама побїгла до стаційного буфету. Якеж було її здивування, коли вона вернувши відчинила валізку і найшла в ній всю гардеробу, всі косметичні принадали, всі фарбки до малювання уст і личка, але не найшла тисячки грошей, подарованих паном майором. „Хтож міг украсти, як не полковникова?“ — подумала собі майорова і, маючи переконання, що полковникова спритна у крадіжці не тільки сердеш 4 чоловіків, але й грошей, вона на другій стації післала свою товаришку на стацію купувати помаранчі, а сама лишившись у возі, відчинила валізку полковникової. І справді, у валізі були різні грошові банкноти, а між ними тисячка, така сама як ця, що дарував пан майор. Майорова була субельною людяною, не хотїла робити полковникової сорому ні ганьби, тому, не згадавши ні словом про тисячку, розпрошлась із полковниковою і змінивши плян подорожі, виїхала до купельового міста зовсім із того, де була полковникова. Якеж було здивування бонтоної майорової, коли вона довідалась, що полковникова поширює ністку, що майорова вкравла в неї тисячку і зникла із поїзду? Якеж то було несподіванка, коли пан майор написав, що вона через поспіх і розсіянність забула даровану ним тисячку в дома на столі і що вона без потреби витягала тисячку з валізи полковникової, бо полковникова нічого незинна.

— Нові колонізаційні терени в Бразилії. Варшавське колонізаційне товариство здобуло для емігрантів з Польщі нові колонізаційні терени у Парані, в Бразилії. Ці терени великі 80.000 гектарів. Перша партія колоністів з Польщі виїде в осєні ц. р.

На будову шпиталю ім. Митрополита Шептицького.

Перший виказ: По 100 зол. зложив: Пр. еп. д-р Іван Бучко, сен. Волод. Децикевич, о. сов. Василь Лишиняк, д-р Стефан Федак, д-р Іван Курюнець, о. крил. Олександр Ковальський, дир. Стефан Гєзак, Іван Охримович, д-р Т. Бурчаківський, д-р І. Савчак, д-р Ілія Ірослава Сологуби — Бєла; 70 зол. зложив о. дир. Ю. Дєрович, як дохід з концерту; 20 зол. дир. Микола Мороз. Жертви можна присилати або складати у Зем. Банку, Дністрі і Центробанку з назначенням на будову шпиталю.

